

CEDEM: Za ulazak u NATO 30 odsto građana

REPORTER: Sjevernoatlantska alijansa predstavlja savez 26 zemalja iz Sjeverne Amerike i Evrope posvećen ispunjavanju ciljeva Sjevernoatlantskog ugovora, potpisanog 4. aprila 1949. godine u Vašingtonu. U skladu sa Ugovorom, osnovni cilj NATO je da čuva i osigurava bezbjednost zemalja članica, bilo političkim ili vojnim sredstvima, i da omogućava zaštitu zajedničkih osnovnih vrijednosti: demokratije, ljudskih sloboda, solidarnosti, blagostanja, mira i stabilnosti i vladavine prava. Zemlje članice NATO su: Belgija, Bugarska, Kanada, Češka, Danska, Estonija, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Island, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Holandija, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Turska, Velika Britanija i SAD. Od evropskih članica NATO Turska, Island i Norveška nijesu članice Evropske unije. Od članica Evropske unije, članice NATO nijesu Austrija, Švedska, Finska, Irska (u Partnerstvu za mir), Kipar i Malta. Osnovna svrha Sjevernoatlantske alijanse je da pruži zaštitu slobodi i bezbjednosti svih njenih članica u Evropi i Sjevernoj Americi, u skladu sa principima Povelje Ujedinjenih nacija. Da bi ovo ostvarila, Alijansa razvija i koristi kako politički uticaj, tako i svoje vojne sposobnosti, u zavisnosti od prirode prijetnji po bezbjednost s kojim se suočavaju države članice Saveza. Kako se mijenjalo strateško okruženje, tako se mijenjao i način na koji Alijansa odgovara na ove izazove po bezbjednost. On nastavlja da čuva stabilnost diljem evropsko-atlantske regije i evoluirala kako bi spremno dočekala nove prijetnje, kao što su terorizam i drugi izazovi po bezbjednost, koji su daleko van ustaljenog kruga njene odgovornosti.

ŽARKO VUJOVIĆ (Urednik i voditelj): Poštovani slušaoci, 10 je sati i 13 minuta dobar dan iz Podgorice, na početku još jedne emisije „Raport“, koju Antena M realizuje u saradnji sa Ministarstvom odbrane. Današnja emisija u najvećem dijelu posvećena je istraživanju crnogorskog javnog mnjenja o evroatlantskim integracijama. Podrška je oko 30 odsto, ali istraživanje CEDEM-a pokazalo svu složenost crnogorskog javnog mnjenja kada je u pitanju proces pristupanja naše zemlje Sjeveroatlantskoj alijansi. U drugom dijelu emisije čućemo i kako ulazak zemlje u NATO vidi šef države, Filip Vujanović.

VUJOVIĆ: Podrška javnosti ulasku zemlje u NATO iznosi oko 30 odsto i nešto je manja nego prilikom prethodnog ispitivanja prije nekoliko mjeseci. To je pokazalo istraživanje CEDEM-a objavljeno prije dva dana. Rezultati pokazuju da procenat podrške praktično tapka u mjestu već duže vrijeme.

MILOŠ BEŠIĆ (Analitičar CEDEM-a): Od septembra-oktobra, to je septembarsko istraživanje 2007. godine kada je podrška NATO paktu bila 32,4 posto, pa dakle to je išlo 29,5 – februar 2008., 26,3 – jul 2008., 26,9 – novembar 2008., 31,2 – mart 2009. i sada je to 30 procenata. Dakle, reč je o jednoj vrlo jednoj stabilnoj vrednosti, i kada imate ovakav podatak kada je reč o trendu, malo je verovatno da neke situacioni ili urgentni faktori, tako da kažem, utiču na taj stav. Taj stav je dakle prilično solidan.

VUJOVIĆ: Građani Crne Gore, a među njima i dobar dio onih koji su protiv, smatraju da bi ulazak zemlje u NATO imao dosta pozitivnih strana.

BEŠIĆ: Građani Crne Gore smatraju da bi priključenje NATO paktu najpovoljnije uticalo na razvoj odnosa Crne Gore i Evropske unije – 53,7 posto, samo 15,2 posto koji smatraju da bi u tom aspektu priključenje Crne Gore NATO-u negativno uticalo. Drugi po rejtingu dakle tog uticaja jeste razvoj

odnosa Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država. Građani Crne Gore smatraju da bi to uticalo pozitivno, tačnije svaki drugi, 49,6 procenata građana smatra da bi priključenje Crne Gore NATO-u pozitivno uticalo na odnose sa Sjedinjenim Američkim Državama. I dalje možete vidjeti vrlo bliske vrednosti recimo kada je reč o miru i stabilnosti dakle u Crnoj Gori građani smatraju da bi to pozitivno uticalo, 46,9 procenata; mir i stabilnost u celom regionu Balkana, dakle priključenje NATO bi u tome pozitivno uticalo po njihovom mišljenju 45,1, efikasnost sistema odbrane, sigurnost granica, i sigurnost građana Crne Gore. I uz razvoj crnogorske ekonomije 40,2 procenata smatra da bi uticalo, ali dakle ono što je vrlo važno iz ovog grafikona jeste da na najveći broj stvari građani smatraju da bi priključenje NATO-u pozitivno uticalo. Dakle, zašto je ovo jako važno? Dakle, imamo podršku od 30 procenata građana i imamo gotovo svakog drugog građanina koji smatra da bi na sve ove stvari priključenje NATO-u pozitivno uticalo. Drugim rečima, taj stav dakle da ne postoji dovoljno, ili da kažem taj procenat od 30 procenata građana koji podržava NATO, taj procenat je manji od onih koji smatraju da NATO ima vrlo, vrlo pozitivne efekte na samu Crnu Goru, što znači da je reč o jednom vrlo definisanom je li tako političkom stavu ili stavu jednog važnog političkog pitanja, gdje je sama procena vrednosti ulaska u NATO veća od podrške koja se daje NATO paktu.

VUJOVIĆ: Što naši sugrađani kažu na pitanje da li je NATO vojna ili politička organizacija?

BEŠIĆ: Vi znate da u javnosti neretko postoji jedna teza da NATO nije samo vojna, nego i politička organizacija, postoje takve teze da je to više politička nego vojna organizacija, i dakle u tom kontekstu postoje neki stručnjaci kojih tvrde to, koji se bave tim pitanjima, koji tvrde da je NATO pre svega politička organizacija. Mi smo pitali građane kako oni vide NATO, da li je to za njih vojna ili politička ili vojno-politička organizacija. Dakle, da je to vojna organizacija, dakle isključivo vojna organizacija smatra 20,3 posto, da je to vojno politička organizacija 30,6 posto, da je političko-vojna organizacija, prioritarno politička, a onda tek vojna – 21,7 posto, da je to samo politička, tek svaki deseti građanin. Prema tome, ja mislim da građani jako dobro procenjuju taj odnos između vojnog i političkog u samom dakle NATO paktu.

VUJOVIĆ: Jedno od pitanja odnosilo se i na odnose Crne Gore sa Evropskom unijom, Sjedinjenim Državama, Rusijom i Srbijom, u slučaju našeg ulaska u Alijansu.

BEŠIĆ: Dakle, građani Crne Gore smatraju da bi priključenje, da bi članstvo Crne Gore u NATO uticalo pozitivno na odnose sa Sjedinjenim Američkim Državama i zemljama Evropske unije, pre svega. Jako je mali broj građana koji smatra da bi negativno, dakle, uticalo uključanje NATO sa ovim zemljama. I sa druge strane, na drugom polu dakle ove procene, imate odnose sa Rusijom i Srbijom. Dakle, većina građana smatra da bi uključanje NATO pakta negativno uticalo sa Rusijom, znači 37,2 posto, i sa Srbijom 38,3 posto. Ili drugim rečima, samo je 18,7 posto građana koji smatraju da bi uključanje Crne Gore u NATO pozitivno uticalo na odnose sa Srbijom, i 21,6 koji smatraju da bi to pozitivno uticalo na odnose sa Rusijom. I ovo je jedan podatak koji je dakle po našem analitičkom sudu vrlo indikativan. Naprosto, taj, rekao bih, kulturološko-mitološki kod koji postoji u odnosu između Crne Gore, Srbije i Rusije u tom nekom trokutu, to daje veliki broj odgovora na pitanje zašto zapravo dobar deo građana nije za NATO integracije. Drugim rečima, za jedan dobar deo građana, sve dok su odnosi između NATO pakta i Srbije s jedne strane, i NATO pakta i Rusije s druge strane, relativno zategnuti, ili nisu dovedeni na nekakav visok nivo, dakle taj deo građana vrlo lako izražava skepsu i negativan odnos prema NATO

paktu. Zašto ovo kažem? To kažem naprosto zbog činjenice što, evo i sami ste svjedoci da se s vremena na vreme uvek javljaju određene kampanje koje se tiču NATO pakta, koje su plod različitih organizacija koje se time bave, to je sasvim legitimno, to je sastavni deo ukupnog društvenog i političkog života. Međutim, ono što ovaj podatak zapravo govori jeste da takve kampanje koje se izvode iznutra naprosto neće imati nikakvog efekta, zato što za dobar deo građana to nije pitanje dakle svesti o NATO paktu, značaju NATO pakta, već je pitanje dakle nekih globalnih odnosa, i tako da kažem veza, intimnih, koje postoje u tom emotivnom sustavu između dakle tih građana Crne Gore, građana Srbije i dakle onoga što predstavlja Rusija u međunarodnim odnosima. Drugim rečima, dakle ukoliko bi Srbija sutra postala članica NATO pakta, verovatno da bi podrška NATO-u ovde u Crnoj Gori drastično porasla. Ili, ukoliko bi se drastično poboljšali odnosi između Rusije i NATO pakta.

VUJOVIĆ: A kada je riječ o tome što bi ulazak u NATO donio na polju ekonomije ili kvaliteta života, mišljenja naših građana su uglavnom podijeljena.

BEŠIĆ: Jedino gde je sasvim ubedljivo, rekao bih, taj pozitivni uticaj veći od negativnog uticaja, ili nepostojanja uticaja jeste kada je reč o viznim olakšicama. Dakle, građani Crne Gore smatraju da učlanjenje Crne Gore u NATO pakt bi značajno doprinelo, dakle, viznim olakšicama koje bi Crna Gora imala, 48,5. Za sve ostalo vidite da su vrlo bliski podaci. Na primer, evo povećanje turističke posećenosti 35,8 posto smatra da bi tome doprinelo, 36,6 da ne bi. Ili, ne znam povećanje cene nekretnina, 35,9 smatraju da bi uticalo, ali 34,6 da ne bi. Dakle, taj balans je vrlo, vrlo indikativan, evo nešto malo kod količine stranih ulaganja 38,8 u odnosu 34,9, ali su te razlike male. Ovdje gdje su razlike u korist da ne bi uticalo vrlo očito jeste povećanje zaposlenosti. Dakle, kada je reč o povećanju zaposlenosti građani većinom smatraju, 43,1 da to ne bi uticalo na priključenju NATO paktu, da to ne bi uticalo na taj aspekt.

VUJOVIĆ: Prema ocjeni najvećeg dijela anketiranih građana, najviše koristi od učlanjenja zemlje u NATO imala bi Vlada.

BEŠIĆ: 55,8 posto smatra da bi najveće benefite od učlanjenja u NATO pakt imala Vlada i vladajuće strukture. Da bi građani bili isključivi korisnici ili dobitnici priključenja 20 procenata, i zaposleni u vojsci 12,4 procenata. Šta ovaj podatak zapravo govori? Ovaj podatak zapravo govori da način na koji se projekat NATO integracija Crne Gore u Crnoj Gori realizuje se od strane javnosti uglavnom shvata kao vladin projekat, ili projekat vladajuće strukture. Smatra se da taj benefit koji će dobiti Crna Gora jeste benefit koji će imati Vlada i vladajuće strukture. Drugim rečima, činjenica da imamo samo 30 procenata podrške NATO-u i činjenica da preko polovine građana, ili više nego svaki drugi smatra da bi benefit imala Vlada i vladajuće strukture zapravo govori o jednoj vrsti latentne kritike vlasti od strane građana, kada je reč o ovom pitanju.

VUJOVIĆ: Crnogorski građani u velikoj većini smatraju da odluku o ulasku zemlje u NATO treba donijeti na referendumu. Isto tako, međutim, većina vjeruje da će bez obzira na sadašnji stepen podrške ta odluka biti donijeta, odnosno da će je vlast progurati.

BEŠIĆ: Ko treba da odlučuje o članstvu Crne Gore u NATO? Dakle, građani smatraju da to mora biti na referendumu 69,9 posto. Gotovo 70 posto građana smatra da bi referendumom moralo biti rešeno ovo pitanje, a ne dakle u Skupštini ili na bilo koji drugi način. I ovde ide jedno vrlo interesantno pitanje. Znači, mi smo pitali građani sećate se prvo –da li ćete vi podržati članstvo u NATO, 30 posto kaže „da“,

43 kaže „ne“. A onda ih pitamo –a da li će Crna Gora postati članica NATO pakta? i onda gotovo svaki drugi 48,9 posto kaže „da, postaće“. Ovaj podatak je vrlo indikativan. Taj podatak zapravo o njihovoj proceni sa stanovišta kako se u javnosti dakle prezentira pitanje NATO integracija, i dakle činjenica da to jeste projekat vlasti i vladajuće strukture, i činjenica da verovatno pošto jeste projekat vlasti i vladajuće strukture, oni će naprosto, ajde da se izrazim metaforički „izgurati“ to što je njihova namera. I ovaj zapravo podatak koji manje govori o NATO-u, koliko govori o doživljaju o potentnosti crnogorske vlasti. Dakle ona se doživljava, ovdje je izražen taj odnos da vlast jeste naprosto svemoćna, da je sve te nekakve referendumske ili već kakve bitke dobila, pa prema tome ako želi da dobije ovu bitku, ona će već dobiti.

VUJOVIĆ: Bili su to detalji u istraživanju CEDEM-a. Na kraju ovog bloka da čujemo kako je te rezultate prokomentarisao direktor CEDEM-a Srđan Darmanović.

SRĐAN DARMANOVIĆ (Direktor CEDEM-a): Ja bih rekao da to svjedoči o tome da naši građani nisu ni politički nepismeni, ni politički neracionalni. Da oni racionalno dobro shvataju šta to zapravo znači, da relativno dobro shvataju realnost savremenog svijeta, da relativno dobro shvataju da članstvo u najvažnijim međunarodnim organizacijama donosi ipak korist, a ne štete, ali da za neke, za jedan ne mali broj građana, u ovom slučaju čak relativno većinski je vrednosni stav i doživljaj, politički stav važniji od racionalne procjene. Što se dešava naravno. Vi uostalom znate da smo imali jako polarizovanu javnost oko pitanja nezavisnosti. Ali kao što vidite stvari su došle dosta racionalno, kad smo već došli do referenduma, vjerovatno ni jedna ni druga strana nije, iako je jako željela svoj projekat, da nije shvatila da stupa smak svijeta, ako se desi jedno ili drugo. Tako da imate prosto političke stavove, ali znate i da šta je otprilike realnost savremenog svijeta. Tako da mislim da bi to moglo biti jedno objašnjenje, jer se ipak u velikoj mjeri kao što je profesor Bešić govorio, vidi se jasno da su ove racionalne procjene vrlo izražene, a onda imate ovaj vrednosti, bez obzira što je to tako, ja sam „za“ ili ja sam „protiv“. Na kraju krajeva, ne treba potcijeniti da postoji značajan broj onih koji se nisu izjasnili, i mislim da će to biti jedno polje u kome će se dalje voditi jedna kampanja u korist ili protiv učlanjenja u NATO, koja sad ako postoji u naredne dvije godine, kao što znate ta dinamika je uglavnom vezana za narednu i 2011. godinu. Uostalom, treba vidjeti kako će se odlučivati o pitanju ulaska u NATO. Našim Ustavom nije definisan način odlučivanja, nego se kaže da će Skupština odlučiti o tome kako će se odlučivati, biće još dosta sastanaka, i NATO pakta i naših zvaničnika sa zvaničnicima NATO i Evropske unije, tako da je za sada vjerovatno rano da procjenjujemo i kako će se odlučivati i kakav će biti rezultat. To je jedan proces koji nije baš u mnogim zemljama se kretao sa pozitivne tačke. Tako da ja mislim da su procjene koje su date od strane građana dosta realne i racionalne, a njihovi stavovi su takvi kakvi su. Uostalom ako pogledate mapu savremenog primorskog pojasa Evrope, vidjećete da jedino parče koje nije u sastavu NATO pakta, koje ima Crna Gora, od Portugala do Turske.

VUJOVIĆ: Predsjednik Crne Gore Filip Vujanović juče je bio gost Američke privredne komore u Podgorici. Tema njegovog obraćanja predstavnicima američkih kompanija u našoj zemlji bio je proces ulaska Crne Gore u NATO. Vujanović je evroatlantske integracije ocijenio uslovom ne samo za bezbjednost, već i za razvoj ekonomije.

FILIP VUJANOVIĆ (Predsjednik Crne Gore): Poštovani Ambasadore Mur, uvaženi predsjedniče Kraford,

poštovani gospodine Verker, dragi prijatelji, želim da, među brojnim, istaknem četiri posebno važna elementa kako bi se razumjela moja preporuka vrijednosti i značaja NATO integracija.

- Prvo, pojam odbrane, bezbjednosti i stabilnost se različito tumači i vrednuje u pojedinim državama zavisno od istorijskih i geopolitičkih faktora. Zato neke države upravljaju širom bezbjednošću kroz OEBS-a, a ne integracije, druge kroz regionalne bezbjednosne integracije, dok većina zemalja Evrope i članica Evropske unije politiku odbrane i bezbjednosti vezuje i za NATO. U slučaju Balkana čiji je dio Crna Gora situacija je, po mom doživljaju, potpuno jasna. Komplikovana istorija političkih, kulturoloških, etničkih i religijskih razlika i brojnih sukoba u našoj prošlosti, zajedno sa zahtjevnim procesima reformi vojske upućuje nas na ubrzano približavanje NATO-u. NATO-u - kao garanciji predupređenja mogućih prijetnji, kao institucionalnoj strukturi koja relaksira tenzije u region. Ova vrsta bezbjednosnog okvira je krucijalno važna da bi se transformisali u Balkan, da bi se transformisali u region prosperiteta, dugoročne i trajne stabilnosti, prvi put u više vjekova.

- Drugo, NATO je do sada uspješno upravljao svojom transformacijom od 16 na 28 članica u poslednje dvije decenije i efikasno se prilagođavao bezbjednosnim izazovima 21. vijeka od čisto kolektivne odbrambene organizacije ka organizaciji sveobuhvatne sigurnosti. Zaista, bezbjednost je danas mnogo više od vojnih djelovanja, mnogo globalnija od vojne odbrane. Savremeni izazovi poput terorizma, rizika masovnog uništavanja, regionalnih nestabilnosti, ali i globalnih klimatskih i ekonomskih problema ne mogu se rješavati samo vojnim sredstvima. Kao aktivan faktor stabilnosti u regionu, Crna Gora želi da koristi benefite, ali i da daje svoj doprinos kroz takav novi koncept globalne sigurnosti.

- Treće, većina zemalja članica u procesu približavanja Alijansi imale su u vidu da proces integrisanja u NATO istovremeno predstavlja značajan napor ka članstvu u Evropsku uniju s obzirom na komplementarnost sinergija i zajedničke principe ovih integracija. Obje integracije afirmišu zajedničke vrijednosti - političke slobode, demokratiju, ljudska i prava manjina, vladavinu prava, otvorenu ekonomiju, njegovanje bliskih odnosa sa susjedima i civilnu kontrolu nad vojskom. Kao i Evropska unija, NATO u tom bliskom procesu obezbjeđuje snažan nivo ekonomske, socijalne i političke međuzavisnosti i ukupni je zamajac i garant kredibiliteta procesa transformacije društva u cjelini.

- Četvrto i konačno, članstvo u NATO-u snažno podstiče ekonomski razvoj i obezbjeđuje uslove za veći nivo životnog standarda građana. U tom kontekstu pomenuću Češku, Poljsku i Mađarsku, gdje su strane investicije udvostručene nakon članstva 1999. godine. Takođe, slučaj Bugarske i Rumunije koje su poslije članstva u NATO-u ostvarivale značajno olakšanje u kreditnim procedurama, jer je bezbjednost države i stabilnost odnosa u njoj važan element ocjene kreditnog rizika. Izvjesno je da članstvo u NATO-u daje potvrdu ispunjenosti visokih bezbjednosnih standarda Crne Gore u njenim lukama, njenim aerodromima, na graničnim prelazima. Takođe, otvara šanse za investicije u vojnom i ukupnom bezbjednosnom sektoru, koje nesumnjivo utiču na kvalitet cijele infrastrukture. Nesumnjivo da je za naš najvažniji resurs - turizam, koji je i djelatnost najosjetljivija na eksterne i unutrašnje tenzije, nema ništa značajnije od stabilnog okruženja i sigurnih unutrašnjih prilika na duži rok. Iz novije istorije znamo da nam je trebalo više od 15 godina da se vratimo na mapu poželjnih turističkih destinacija. Izgubljeno je više milijardi vrijednog bogatstva i izgubljene su generacije preduzetničkog stvaralaštva.

Dame i gospodo, ipak i pored ovako čvrstih argumenata treba razumijeti da je debata o tome šta NATO donosi zemljama Balkana, uključujući i Crnu Goru, posebno osjetljiva i složena. To smo vidjeli na

primjeru Hrvatske, gdje je podrška javnog mnjenja od početnih 30 posto nakon dvije godine uz uspješnu kampanju porasla na 60 odsto. Zato je važno da u prezentaciji naše politike evro-atlantskih integracija u Crnoj Gori, gdje je javna podrška još uvijek na nedovoljnom nivou, širimo važne pozitivne primjere. U komunikaciju sa javnošću, uz promociju i analizu benefita NATO integracija jednako je važno eliminisati zablude koje u značajnoj mjeri utiču na stav javnog mnjenja. NATO alijansa afirmiše i dosljedno sprovodi princip kolektivnog djelovanja uz očuvanje slobode svake države da nezavisno donosi sopstvene odluke u odnosu na svoje resurse, poštujući individualnost i specifičnost svake države. Bolje razumijevanje i uključivanje u procese integracija ka NATO biće mnogo efikasnije kada i poslovne zajednice, pojedinačne kompanije i preduzetnička društva postanu aktivni sudionici ovoga procesa. Dame i gospodo, koristim priliku da pozovem sve naše preduzetnike, kompanije i poslovnu zajednicu da se uključi u debatu, da aktivno učestvuju u prezentaciji našoj javnosti benefita i poslovnih šansi iz ovoga procesa i pomognu državi da intenziviraju komunikaciju o širim pozitivnim efektima koje donosi punopravno članstvo u NATO. Uvjerem sam da će takva sveobuhvatna debata u kojoj značajno mjesto imati i poslovna zajednica Crne Gore značajno povećati potrebnu podršku javnog mnjenja za naše članstvo u NATO. Mi želimo podršku javnog mnjenja i želimo da građani razumiju da je to prije svega njihova korist.

Vučinić na 26. međunarodnoj Radionici o globalnoj bezbjednosti

VUJOVIĆ: Ministar odbrane Boro Vučinić učestvuje na 26. međunarodnoj Radionici o globalnoj bezbjednosti koja se održava u Istanbulu. Vučinić će govoriti o rezultatima reforme sistema odbrane, kao i o značaju zaključaka sa Samita NATO-a u Strazburu i Kelu.

Vučinić sa predstavnicima Francuske i Češke

VUJOVIĆ: Predstavnik Direkcije za strateške poslove Ministarstva odbrane Francuske Žil Perne ponudio je podršku svoje zemlje na daljem putu evro-atlantskih integracija Crne Gore, a posebno u obuci i učenju jezika, saopšteno je iz Vlade. Ministar odbrane Boro Vučinić primio je juče Pernea, a sastanku je prisustvovao i francuski ambasador u Crnoj Gori Bernar Garanše. Kao doprinos jačanja regionalne saradnje Vučinić je sagovornike upoznao sa projektom osnivanja regionalnog Centra za obuku pilota helikoptera u Golubovcima. „Crna Gora čvrsto je opredijeljena da doprinese međunarodnim naporima za očuvanje mira u svijetu“, kazao je Vučinić, podsjećajući da je u tom smislu donesena odluka o upućivanju medicinskog tima u Avganistan. Na sastanku je razgovarano i o inicijativi Francuske i Velike Britanije za remont crnogorskih helikoptera, kao i o pomorskoj operaciji borbe protiv pirata, koju realizuje Evropska unija u blizini obale Somalije.

Vučinić sa direktorom Nacionalne bezbjednosne uprave Češke Dušanom Navratilovim

VUJOVIĆ: Ministar Vučinić juče je razgovarao i sa direktorom Nacionalne bezbjednosne uprave Češke Dušanom Navratilovim, uz prisustvo ambasadora te zemlje u Crnoj Gori Hane Hubackove. Ministar

Vučinić zadovoljan je razmjenom iskustava sa Češkom u važnoj oblasti kao što su tajni podaci. On je značajnim ocijenio ukupno češko iskustvo u vezi sa evroatlantskim integracijama te zemlje, koja je pristupila Savezu 1999. godine.

Prenamjena vojnih baza mora biti u interesu ekonomskog razvoja

VUJOVIĆ: Sastanak radne grupe Centra za bezbjednosnu saradnju na temu „Konverzija vojnih baza“ održan je ove sedmice u Podgorici. Centar za bezbjednosnu saradnju ima za cilj jačanje regionalne stabilnosti i bezbjednosti u jugoistočnoj Evropi, poboljšanje rezultata postignutih kroz mehanizme kontrole naoružanja i mjere izgradnje bezbjednosti.

IVANA GARDAŠEVIĆ (Novinar): Direktor Centra za bezbjednosnu saradnju Nedžad Hadžimusić kaže da je reforma vojske jedno od temeljnih pitanja sveobuhvatnog procesa transformacije regiona.

NEDŽAD HADŽIMUSIĆ (Direktor Centra za bezbjednosnu saradnju): Vjerujem da su sastanci poput ovog od velikog značaja za Crnu Goru i zemlje regiona, jer doprinose razmjeni ideja, iskustava i naučnih lekcija u oblasti vojne konverzije, doprinosi obostranom razumijevanju, i jačanju bezbjednosti u regionu.

GARDAŠEVIĆ: Ekspert za bezbjednosna pitanja Efem Radev naglasio je značaj saradnje državnih institucija sa organima lokalne samouprave, a naročito sa predstavnicima delegacije Evropske unije i UNDP-a u Crnoj Gori u prenamjeni vojnih baza i njihovom održivom razvoju.

EFEM RADEV (Ekspert za bezbjednosna pitanja): Evropska unija nije zanemarila ovaj projekat, ali je stavila sa strane i treba im još malo uvjeravanja kako bi unaprijedili, ali to neće raditi ukoliko nemaju eksplicitno izraženu volju države za to.

GARDAŠEVIĆ: Pomoćnik crnogorskog ministra odbrane za materijalne resurse Rifet Kosovac naglasio je da prenamjena vojnih baza mora biti u interesu ekonomskog razvoja Crne Gore. Kosovac objašnjava da je od 2006. godine do sada od 160 lokacija vojne namjene, 20 na razne načine privatizovano ili im je promijenjena namjena. U toku je konverzija još 25 preko Savjeta za privatizaciju. Kosovac ističe i koristi koje države time dobija.

RIFET KOSOVAC (Pomoćnik crnogorskog ministra odbrane za materijalne resurse): To je razvoj turizma i nautike, direktne strane investicije kroz prodaju objekata ili zakup i otvaranje novih radnih mjesta. Istovremeno, Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore oslobađaju se neperspektivnih vojnih objekata, ta sredstva mogu se ulagati u opremanje i razvoj vojske i izgradnju infrastrukture i povećanje standarda pripadnika Ministarstva odbrane i Vojske.

GARDAŠEVIĆ: Pretvaranje vojnih baza u civilne objekte prva je aktivnost koju Crna Gora organizuje u saradnji sa Centrom za bezbjednosnu saradnju. Crna Gora punopravan je član Centra od 21. marta 2007. godine.

VUJOVIĆ: 10 je sati i 53 minuta, prilogom koleginice Gardašević završavamo današnje izdanje emisije „Raport“ koju Antena M realizuje u saradnji sa Ministarstvom odbrane. Sa vama su bili tonski realizator Milan Ivanović i urednik i voditelj emisije, Žarko Vujović.